

Przedmowa	11
Wstęp	13
I Żydzi na terenie powiatów morskiego, kartuskiego i kościerskiego do 1939 r.	23
1. Geneza żydowskiego osadnictwa na Pomorzu	24
2. Powstanie gminy wyznaniowej żydowskiej w Wejherowie	25
3. Społeczność żydowska w Wejherowie w latach 1920-1939	37
4. Społeczność żydowska w Pucku	41
5. Społeczność żydowska w pozostałych miejscowościach powiatu morskiego	45
6. Społeczności żydowskie w Kartuzach i Kościerzynie	48
II Żydzi w Gdyni w okresie międzywojennym – charakterystyka ludności	55
1. Geneza i powody osadnictwa żydowskiego na terenie Gdyni	56
2. Etapy napływu Żydów do Gdyni	57
3. Inteligencja	64
4. Gdynia jako etap w emigracji żydowskiej do Palestyny i innych krajów	73
4.1. Budowa Obozu Emigracyjnego	73
4.2. Rola gdyńskich towarzystw żeglugowych w emigracji żydowskiej	78
4.3. Emigracja młodzieży i dzieci żydowskich zorganizowana przez „JEAS”	82
4.4. Nielegalna emigracja	83
III Organizacja gminy wyznaniowej i życie religijne	109
1. Powstanie i działalność Gminy Wyznaniowej Żydowskiej Okręgu Kartuskiego oraz Komisji Dla Spełniania Zadań Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Gdyni	110
2. Działalność funduszy oraz instytucji charytatywnych i kredytowych	119
3. Wybory do zarządu Okręgowej Gminy Wyznaniowej w Kartuzach i przeniesienie jej siedziby do Gdyni w 1937 r	125
4. Działalność Gminy Wyznaniowej Żydowskiej Okręgu Kartuskiego z/s w Gdyni w latach 1937-1939	132
5. Domy modlitwy	142
6. Wybory rabina	145
7. Próby założenia cmentarza żydowskiego w Gdyni i działalność bractwa pogrzebowego	149
8. Nauka religii	152
9. Organizacja świąt żydowskich i nabożeństwa okolicznościowe	163
10. Koszerność	169
IV Żydowskie stowarzyszenia, organizacje i związki zawodowe	171
1. Żydowski Klub Towarzyski	172
2. Brith-Hazohar	177
3. Liga Pomocy Pracującym w Palestynie (Liga Pracującej Palestyny)	178
4. Zjednoczenie Syjonistyczne	181
5. Brith Trumpeldor – Bejtár	186

6. Hechaluc-Pionier – Gordonia	188
7. Zebulun	190
8. Towarzystwo Popierania Lotnictwa i Pracy na Morzu w Palestynie	206
9. Organizacja Syjonistyczna w Polsce (tzw. syjoniści ogólni)	207
10. Hitachduth	208
11. Tarbut	209
12. Zrzeszenie Kobiet Żydowskich (WIZO)	211
13. Pozostałe	212
14. Udział Żydów gdyńskich w KPP	213
15. Rola związków zawodowych w organizacji życia politycznego i społecznego wspólnoty żydowskiej	215
15.1. Związek Drobnych i Detalicznych Kupców Żydowskich	215
15.2. Związek Rzemieślników Żydowskich	220
15.3. Związek Żydowskich Pracowników Unysłowych	223
15.4. Związek Zawodowy Handlowców Pracowników i Urzędników Prywatnych	223
V Rozwój żydowskich firm oraz spółek przemysłowo-handlowych w Gdyni w okresie międzywojennym	225
1. Kapitał żydowski w gdyńskim przemyśle	228
1.1. Łuszczarnia ryżu	228
1.2. Zakłady olejarskie	231
1.3. Przetwórstwo owocowo-warzywne	233
1.4. Przetwórstwo rybne	239
1.5. Przemysł chemiczny	243
1.6. Palarnie kawy	243
1.7. Przemysł mięsny	244
1.8. Przemysł ceramiczny	244
1.9. Przemysł budowlany i drzewny	245
1.10. Biura architektoniczno-inżynierskie	251
1.11. Przemysł metalowy	253
1.12. Rzemiosło	253
2. Żydowskie firmy komunikacyjne, transportowe i spedycyjne	261
2.1. Transport	261
2.2. Spedycja	265
3. Żydowski handel i ubezpieczenia	271
3.1. Handel artykułami spożywczymi	271
3.2. Handel zbożem	273
3.3. Handel owocami południowymi i towarami kolonialnymi	275
3.4. Handel rybami	291
3.5. Handel artykułami włókienniczymi i krawieckimi	299
3.6. Handel skórą i futrami	304
3.7. Handel materiałami metalowymi i odlewniczymi	306

3.8.	Handel materiałami opalowymi	308
3.9.	Handel motoryzacyjny	308
3.10.	Handel artykułami papierniczymi	310
3.11.	Zaopatrzenie dla statków	311
3.12.	Maklerstwo okrętowe	312
3.13.	Handel artykułami elektrycznymi i elektrotechnicznymi	312
3.14.	Handel artykułami optycznymi	315
3.15.	Handel meblami	316
3.16.	Domy handlowe	316
3.17.	Loterie	318
3.18.	Ubezpieczenia	318
4.	Usługi	319
4.1.	Lokale rozrywkowe i gastronomiczne	319
4.2.	Hotele	320
4.3.	Usługi fryzjersko-kosmetyczne	322

VI Żydzi gdyńscy a sąsiedzi 323

1.	Nabywanie nieruchomości w Gdyni	325
1.1.	Osoby fizyczne	325
1.2.	Firmy o kapitale żydowskim	329
1.3.	Odmowa zgody na przewłaszczenie nieruchomości	330
1.4.	Spektakularne żydowskie inwestycje budowlane w Gdyni	333
2.	Nastroje antyżydowskie	337
2.1.	Stosunek gdyńskiego kościoła katolickiego do Żydów	337
2.2.	Antyżydowska działalność SN	338
2.3.	Bojkoty towarzyskie	342
2.4.	Organizowanie pikiet i wybrki chuligańskie	343
2.5.	„Samoobrona” żydowska	347
3.	Wysiedlanie z pasa granicznego	351
4.	Patrioci – uczestnicy walk o niepodległość Polski	355
5.	Ciemne strony osadnictwa żydowskiego – konflikty z prawem	361

VII Exodus i zagłada Żydów gdyńskich 371

1.	Gdynia w przededniu wojny	372
2.	Udział Żydów gdyńskich w walkach w obronie Gdyni i Kępy Oksywskiej	386
3.	Gdynia po zajęcia miasta przez Niemców	389
4.	Oprawy	391
5.	Eksterminacja Żydów gdyńskich na terenie Pomorza Gdańskiego	392
6.	Obóz w Sztutowie (KL Stutthof)	396
7.	Wysiedlenie Żydów z Gdyni	403
8.	Zagłada Żydów gdyńskich w pozostałych częściach kraju	404
9.	Ocaleni	424

VIII Najwybitniejsi członkowie gdyńskiej społeczności żydowskiej	435
AJZENSZTAT Icko Hirsch	436
ALIWEIL Leon	436
ALPERSZTEJN Dawid	436
BANKIER Juliusz (Joel) Mendel	437
BAUER Adolf	437
BIEBERSTEIN Zalman	438
BIK-BIKOWSKI Berko (Berks)	438
BLANDER Marek (Mordka)	438
BLIBAUM Luzer	439
BORTMAN Henryk	439
BROJDE Samuel	439
CHAIM Lewi (Leon)	440
CYTRYN Mosze (Moritz)	441
DOŃSKA Maria Ludwika	441
DOŃSKI Leon (Lewek) Jan	442
DRÜCK Samuel Joachim	443
ENGEL Adam	443
FISCH Bernard (Berel)	443
FRISZ Abram	444
GALL Ruth z d. Sonabend	444
GOTTESMAN Leon	445
GUZOWSKI Leon	446
HOLZER Leon	446
HUFNAGEL Ide Lejb (Leon)	447
JASTRZĘBSKI Lejb	447
KIBITZ Robert Fryderyk Natan	447
KILBERT Szymon Henryk	448
KOTEK Rywen	448
LANTNER Dawid	448
LEINZEIG Jakub	449
LERCHENFELD Boruch	449
LIDOR Izaak Icchok Etchunem (Elechman)	450
LIPSKI Adam	450
MAJERCZYK Abraham Samuel	451
MANDELBAUM Majloch	451
MENASCHÉ Ludwik	452
MENASCHÉ Naftali Otto	452
NEUMARK Jakub	453
NEUMARK Paweł	454
PIÓRNIK Jakub Natan	454
RAUCH Janusz	454

ROZENBERG Icek Berek	455
SCHÄCHTER Henryk	456
SCHLÄGER Benjamin (Bronisław)	456
SOLNIK-ZIELIŃSKI Henryk (Hejman) Marian	456
SONABEND Maks (Mendel) Wolf	457
STOCKHAMER-ROSENFELD Paweł	458
SZYNKMAN Feliks	458
UNGER Eliza z d. Goldstein	458
UNGER Oswald Eryk	459
WASSERMAN Mosze Chaim	460
ŻMIGROD Zygmunt	461
<hr/>	
Zakończenie	463
Wykaz źródeł i opracowań	470
Wykaz skrótów	478
Indeks osobowy	479